

PUBLIC ACCESS 2004 : 3

Nyhetsbrev om radio, TV, internet och andra medier

- teknik, mediepolitik och yttrandefrihet –

15 mars 2004

Redaktör: Lisa Hederström

Nyhetsbrevet är nu uppdelat i fem delar:

1. *Projekt plattform*
2. *Radio*
3. *Television*
4. *Internet*
5. *I övrigt...*

Bland rubrikerna:

Digitala radiosändningar fortsätter
- nu även med privatrådion, senare närrådion
Förslaget om brittiska närrådion nu klart
BBC döms ut i eget tv-program
Channel 4 gifter sig med privat kanal?
Närrådionproblem för Göteborgs stad
Nytt radionät till vänster
Kommersiell radio ska rädda hotade tidningarna

projekt ► PLATTFORM

Planeringen har börjat inför nästa regionala konferens, som berör den västra regionen med deltagare från Skövde, Uddevalla, Lysekil, Jönköping och Göteborg. Temat på konferensen blir liknande Västeråstemat d.v.s. "Lokal-TV ett regionalt samarbete". Det mesta pekar på att konferensen kommer att hållas i Göteborg. Datum blir 24-25 april med övernattningsmöjligheter. Om Öppna Kanalen i Göteborg beviljas tillstånd att börja sända i det digitala regionala marknätet (Västra Götaland) kommer vi att hålla en specialkonferens fredagen den 23 april där vi bjuder in olika intressenter. Mer information om detta kommer ni att få på vår webbsida www.plattform.oppnakanalen.se.

Projekt plattform har nu startat ett delprojekt som kallas "media aperta". I projektet kommer att utvecklas ett hårddiskbaserat sändningssystem som kan underlätta avvecklingen av TV-program. Sändningssystemet kommer att bygga på mpeg2-teknik och kostnaden för ett system kommer att ligga runt 10 000 kr. Under våren sker utvecklingen men först söker vi en betatestare som kan utvärdera systemet och leta efter "buggar". Den TV-station som är intresserad av att betatesta systemet kan höra av sig till projekt plattform.

En webbsida, som har utvecklats för projekt plattform, kommer att aktiveras onsdagen 17 mars. Många av de funktionerna som deltagarna i Skanör efterlyste har vi lagt in på sidan. Tanken är att sidan skall kunna användas som ett kommunikationsverktyg för alla som är intresserade av public access och öppna kanaler. Vi kommer att publicera nyheter och recensioner, en kalender med intressanta händelser uppdateras ständigt och ett forum där man fritt kan diskutera finns också på sidan. Under våren kommer ytterligare funktioner att läggas till och vi hoppas att ni fortsätter att skicka oss tips och önskemål om hur ni tycker att sidan skall utvecklas. Adressen till webbsidan är www.plattform.oppnakanalen.se. För att kunna skriva egna artiklar eller diskutera i forumet måste man skapa sig ett konto. Kontakta vår webbansvarige mikael.pettersen@oppnakanalen.se om ni har frågor eller synpunkter som rör sidan.

Personalförstärkning har skett inom projekt plattform. Projektledaren Mathias Persson är pappaledig halvtid under våren och under denna tid kommer Mikael Pettersén vikariera. Kontorstider och telefontider då man kan nå Mathias eller Mikael kommer att publiceras på den nya webbsidan.

Mathias Persson och Mikael Pettersén

Radio

Digitala radiosändningar fortsätter

- nu även med privatradion, senare närradion

Digitalradiokommittén har lämnat sitt slutbetänkandet *Digital Radio*, SOU 2004:16, till kulturminister Marita Ulvskog. Kommittén har bedömt att digitaliseringen av ljudradion i Sverige bör fortsätta. *Om inte digitalradion kommer igång riskerar radion som medium att marginaliseras*, sade kommitténs ordförande Anders Ljunggren när han presenterade sitt förslag. - Det bör skapas förutsättningar för att programföretagen på sikt skall kunna distribuera ljudradio via digitala plattformar som i vart fall har motsvarande täckning som FM-näten. Enligt kommitténs bedömning finns det dock f.n. inte underlag att fastlägga någon bestämd tidpunkt när de analoga sändningarna kan upphöra.

Även om man uppmärksammat andra digitala plattformar som Internet, DVB-H och IBOC anser kommittén att det bör bedrivas DAB-sändningar (d.v.s. Eureka 147 DAB) även i fortsättningen. Denna sändningsverksamhet bör inledningsvis bedrivas utifrån ett innovationsperspektiv dvs. verksamheten skall skapa utrymme för ett mångsidigare och för fler grupper mera tillgängligt utbud i syfte att öka radiomediets attraktivitet. P.g.a. av den osäkerhet som för närvarande råder avseende möjligheterna för DAB-sändningarna att snabbt nå ut till ett större antal radiolyssnare samt de stora kostnader som är förenade med en snabb utbyggnad, att utvecklingen av DAB-sändningarna bör ske etappvis inledningsvis 2005-2008 och under denna etapp bör de befintligt utbyggda DAB-näten användas för sändningar i stockholms-, göteborgs-, och malmöområdena samt i luleåregionen. SR bör under denna etapp förfoga över hela kapaciteten i det nationella DAB-nätet och cirka en tredjedel av kapaciteten i det regionalt nedbrytbara DAB-nätet. Övrig kapacitet i det regionala nätet bör upplåtas till de privata lokalradioföretagen. Under den etappvisa utvecklingen av DAB-sändningarna bör aktörerna på ljudradiomarknaden själva kunna ta initiativ till utökade DAB-sändningar såväl i det regionala som i det nationella DAB-nätet.

Vad gäller digitala närradiosändningar anser kommittén att det i framtiden är av största vikt att närradion kan beredas sändningsutrymme av minst samma omfattning som närradion förfogar över i de analoga sändningarna i dag. Kommittén bedömer dock att det f.n. finns varken ekonomiska eller tekniska lösningar för närradions deltagande i DAB-sändningarna.

Kommittén konstaterar att tillstånd att sända närradio upphör enligt nu gällande lagstiftning om tillståndshavaren får tillstånd att sända digital radio. Dessutom förhindras närradions deltagande genom regeln att en närradiostations räckvidd begränsas till högst en kommun. Utan lagändring skulle närradion därför inte kunna bedriva sändningar i nuvarande regionalt nedbrytbara DAB-nätet. I övrigt har kommittén valt att inte närmare utreda DAB-kostnaderna för närradion utan hänvisar till pågående utredning inom regeringskansliet.

I samband med att de nuvarande sändningstillstånden för public service-bolagen upphör att gälla bör det prövas om det finns en kommersiell efterfrågan att bedriva sändningar på den nationella frekvensen. Om det finns ett sådant intresse anser kommittén att tillstånd att bedriva sändningar i det nationella DAB-nätet bör kunna fördelas även till privata aktörer.

Incitament bör skapas som innebär att de privata lokalradioföretag, som har tillstånd att sända analog lokalradio, kan få del av lättnader i form av antingen sänkta koncessionsavgifter eller sänkta krav på skyldighet att sända viss mängd eget material och program med lokal anknytning. Kommittén föreslår en modell som innebär möjlighet till sådana lättnader för befintliga innehavare av lokala sändningstillstånd om de väljer att överföra samma villkor för sändningars innehåll som gäller för de digitala sändningarna på sina analoga sändningar. De tillståndshavare som väljer att överföra villkoren på detta sätt skall erlägga en koncessionsavgift för det analoga tillståndet bestående av en fast avgift om 40 000 kr per år och en rörlig del som skall utgå med fyra procent av de reklamintäkter i den analoga sändningsverksamheten. Såväl SR som Radioutgivarföreningen har reagerat positivt på förslagen. Läs hela betänkandet på <http://www.sou.gov.se/digitalradio/>

Förslaget om brittiska närradion nu klart

Mediemyndigheten Ofcom har lagt fram sitt förslag om *community radio* som kommer att bli en helt ny sektor mellan public service (BBC) och privat radio i Storbritannien. En försöksverksamhet med "access radio" har pågått i två år med 14 radiostationer. Avsikten är att skapa en radiosfär som skiljer sig från och kompletterar den nuvarande lokalradion. Flertalet städer och andra lokalområden kommer att få tillgång till minst en eller två frekvenser. Sändningstillstånd kommer att delas ut varje år och gälla högst fem år. Tillståndsinnehavaren måste årligen rapportera verksamheten till Ofcom. Tillstånd ges endast till organisationer, inte till enskilda. Kommuner liksom politiska och religiösa organisationer kan inte heller få tillstånd. Myndigheten kan därför begränsa lokal community radios inkomster från reklam och sponsring. En community radio måste drivas som "non-profit" d.v.s. icke-vinstutdelande. Alla eventuella inkomster måste enligt lagförslaget stanna inom verksamheten. Kulturdepartementet bereder f.n. ett lagförslag som bör kunna klubbas i parlamentet innan sommaren. Läs mer på http://www.ofcom.org.uk/media_office/latest_news/nr_20040217

Trög start för finska digitalradion

Utvecklingen av den finska digitalradion har gått långsammare än beräknat. Trots att det var över fem år sedan starten har fortfarande mindre än tusen DAB-mottagare sålts. Sirpa Ojala, chef för affärsverksamheten vid Digita som ansvarar för digitaliseringen av tv och radio i Finland, utesluter inte att DAB-nätet till och med kan avvecklas om efterfrågan inte ökar. Men parallellt med den tröga DAB-utvecklingen har hundratusentals finländare nu tillgång till digitalradio genom digitalboxar för tv. För närvarande kan fyra public service radiokanaler och två kommersiella höras via digitalboxen. De fyra digitala radiokanalerna från YLE sänder också i DAB-nätet i södra Finland. (FNB)

Digitalradio nu i handdator

En ny slags radioapparat avsedd för marksänd digitalradio har utvecklats av mobiloperatören KDDI tillsammans med radioföretagen Tokyo FM och Vitec. Apparaten väger 250 gram och betraktas än så länge som en prototyp som ska användas för utvärdering när tre radiostationer nu börjar med digital utsändning i Japan. KDDI:s apparat är anpassad till en av radiostationerna. Bland annat ska man undersöka om publiken är intresserad av att använda tilläggstjänster som att handla över radio, delta i omröstningar och ladda ner program över radionätet. (Ny teknik)

Hemlösa i Malmö sänder egen radio

Malmö hemlösa som säljer tidningen Aluma har nu också börjat sända närradio genom *Radio Boulevard*. - Vi ska göra vår röst hörd, så att folk ser att vi inte bara sitter på en bänk och dricker utan att vi vill göra något med våra liv, säger Pelle Jönsson, ordförande i Alumaförsäljarnas egen förening, som bildades i höstas. Premiärprogrammet innehöll samtal om bland annat missbruk och hemlöshet och förhoppningen är att senare få dit politiker för intervjuer. (TV4 Öresund) Se inslaget i tv på <http://tv4.se/lokaltv/malmo>

Radioskeppet på Åland börjar snart sända

Roy Sandgrens sändarskepp St. Paul som kommer att sända från Åland i april utrustas f.n. med en mellanvågssändare om 25 kW på 603 kHz, som beräknas nå 300 km dagtid och 1000 km efter mörkrets inbrott. Det handlar inte om någon piratradioverksamhet à la Radio Nord utan Sandgren har fått myndigheternas tillstånd att sända från Åland. Tillståndet gäller en sändare på hela 600 kW. Roy Sandgrens företag Scandinavia 1179 Mellanvåg har till Radio- och tv-verket också sökt tillstånd om att nyttja Teracoms sändare på 600 kW i Sölvesborg på den "klassiska" mellanvågsfrekvensen 1179 kHz för att nå hela Skåne och Blekinge på dagtid (Radio Sweden använder sändaren från kl 16). Eftersom RTVV inte får lämna tillstånd för annat än lokala radiosändningar så har ärendet lämnats vidare till regeringen för beslut.

Moskva får ny radiostation

Londonbaserade World Radio Network (WRN) har fått licens att sända i Moskva. Det meddelande nyligen det ryska ministeriet för press, radio och television. Stationen påbörjar sina sändningar inom de närmsta månaderna och programinnehållet kommer huvudsakligen att vara på ryska från såväl internationella bolag som lokala producenter. WRN bedriver redan den internetbaserade radioservicen *WRN Russkij* som sänder produktioner från flera globala sändningsbolag. http://www.mprr.ru/fkk_konkurs/contests/id/704379.html (Radio Netherlands)

Närradioproblem för Göteborgs stad

En femte frekvens 100,2 MHz avsattes nyligen för närradio i Göteborg. På denna frekvens sänder sedan en månad två konkurrerande närradioföreningar *med var sin sändare* från samma Teracom-mast. Den ena sändaren drivs av Göteborgs Närradioförening som sedan flera år samarbetar med staden och även får ett kommunalt stöd. Den andra sändaren drivs av en nystartad närradioförening Multikulturella radio- och tv-föreningen med finansiering med statliga storstadspengar avsedda för stadsdelen Norra Biskopsgården. Sändarna kostar vardera ca 150.000 kr/år i hyra.

Nytt radionät till vänster utmanar högerextrema radiopratare i USA

31 mars startar *Air America Radio* över radiostationer i New York, Los Angeles och Chicago. Bland programvärdarna märks Al Franken, komiker och politisk satiriker, skådespelaren Janeane Garofalo, hiphop-artisten Chuck D och medieanalytikern Martin Kaplan. Det var Franken som i höstas blev stämd av den högerorienterade nyhetskanalen Fox News för sin bok "Lies and the Lying Liars Who Tell Them: A Fair and Balanced Look at the Right". En målsättning med radiosatsningen från liberalt håll är att kunna bemöta de extremkonservativa radiopratare Rush Limbaugh och Sean Hannity vars program sedan många år har sänts över hundratals stationer. (New York Times)

Kommersiella radion ska rädda hotade tidningarna

I Danmark vill socialdemokraternas mediepolitiska ordförande, Mette Frederiksen, kräva pengar från de kommersiella radiostationerna Sky Radio och Radio 100FM i syfte att rädda de danska dagstidningarna. Frederiksen befärar att en landsomfattande minskning av dagstidningar kommer att få allvarliga konsekvenser för demokratin. Rent praktiskt skulle en del av de pengar som radiostationerna betalar för sin verksamhet omvandlas till ett årligt utvecklingsstöd på 14 miljoner Dkr. (Radio-Nyt)

Radio Oasens sändningar fortsätter...

I Danmark kan de uppstramade tillståndsreglerna för att sända lokalradio drabba många ideellt arbetande föreningar, befärar ordföranden för *Sammenslutningen af lokale radio- og tv-stationer*, Bård Hornekær. Detta alltjämt som nazistiska Radio Oasen sannolikt kan fortsätta sin verksamhet. Även om det statliga stödet skulle tas bort, kan stationen ändå överleva med hjälp av privata medel. Det säger Radio Oasens chef Jonni Hansen. Idag får Radio Oasen 78.000 Dkr om året av staten men förutsatt att man drar ner på musiken kan verksamheten fungera med betydligt mindre pengar. Den lokala radionämnden har fått nya riktlinjer av kulturminister Brian Mikkelsen men i dessa nämns det, enligt ordföranden Lars Kilhof, exempelvis inte ett ord om rasism, vilket gör de svårtydliga. Det slutliga avgörandet om Radio Oasens fortsatta frekvensinnehav kommer dock att ske i den centrala Radio- och tv-nämndens möte 17 mars. (TV-Nyt)

Radio på internet populärare än någonsin

Danmarks Radio lanserade i början av året en ny version av sin webbradio på dr.dk. Samtidigt blev de regionala kanalerna en del av närradion. Lyssnarna får nu en mycket bättre överblick av de 19 DR-kanalerna som finns tillgängliga på nätet. Den nya versionen blev snabbt en succé; i januari lyssnade 421.000 danskar på webbradion. Under förra året låg det genomsnittliga lyssnarantalet på 289.000. Mer än hälften av lyssnarna är i åldrarna 30 till 50 år. (Radio-Nyt)

Av DR:s kanaler är P4 den som har flest lyssnare i veckan. Andra platsen har P3 men även P1 och P2 ligger bra till. P1 har idag nästan en miljon fler lyssnare än de båda kommersiella kanalerna The Voice och radio 100FM. Enligt radiochefen Leif Lønsmann tyder detta på att danskarna gärna söker variation i sitt radiolyssnande; de nya radiokanalerna lockar många men dessa rattar också i lika hög grad in DR:s frekvenser. (Radio-Nyt)

Nya indiska närradion måste forcera ett berg av byråkrati

Det var först 2002 som den indiska regeringen beslöt att medborgarna själva skulle kunna få starta egna radiokanaler i form av *community radio* och *campus radio*. Regeringen hade länge tvekat att öppna etern för annat än statskontrollerade kanaler eftersom man befärade att revolutionära grupper skulle kunna skapa kaos och problem. Nu får organisationer och universitet sända icke-kommersiell FM-radio med låg effekt. Endast 39 institutioner har sökt tillstånd. En återhållande faktor kan vara att 30 (!) olika myndigheter skall ge sitt godkännande innan en licens utfärdas. Informations- och

rundradioministern Ravi Shankar Prasad avvisar dock en översyn över systemet. Första radiostation ut blev Annamalai University. (Radio World)

Dublin får fyra nya alternativa radiokanaler

Irländska myndigheterna har nu tilldelat Dublin fyra fulleffektsfrekvenser RSL (restricted-service licenses) på FM-bandet för religiösa, alternativ rock, student och etniska sändningar. Tidigare har sådana sändningar endast fått ske med lågeffektssändare. (Radio World)

Europas nyaste public service-företag

Efter åtta år av finansiella kriser har den kommersiella radiostationen Radio L i blivit en public servicekanal sedan regeringen i Lichtenstein nu köpt stationen för 3,1 miljoner schweizerfrancs (18,3 milj kr). Furstendömet lyssnare behöver inte betala någon radiolicens utan staten subventionerar med 1,5 milj sfrs per år resten får man klara med reklam. Detta har upprört konkurrerande reklamfinansierade radiokanaler i grannländerna Schweiz och Österrike. (Radio World)

Närradion informerar om larmnummer

SOS larmcentral har problem med samtal på larmlinjerna från människor som vill ha hjälp med annat än rena akutsituationer. Nu går man ut med en kampanj för att upplysa om vad larmnumret 112 verkligen är till för. Informationen ska spridas via närradiostationer och invandrarföreningar. Redan nästa vecka är en träff bokad med femton organisationer som har sändningstillstånd på närradion. (Östgöta Correspondenten)

Television

Bakslag för BBC i eget tv-program: Döms ut av allmänhet och experter.

Två av tre briter vill slopa tv-avgiften och att BBC istället finansieras av abonnemang (36 %) eller reklam (31 %). Och en majoritet (58 %) tycker att programmen på BBC1 inte skiljer sig tillräckligt från de kommersiella konkurrenterna. Undersökningen gjordes på uppdrag av BBC-programmet Panorama.

Programtablån kritiserades av en av televisionens mest respekterade presentatörer, Sir David Attenborough, som angrep bristen på kvalitetsprogram på BBC1. Han sa att ett eller annat trädgårdsprogram, som nu sänds på bästa sändningstid, kunde slopas för att ge plats för andra ämnen. *There are a whole lot of things that we aren't doing at the moment. For example, I don't think television treats music at all really seriously. It does pop but it doesn't do serious music seriously. There are great areas of drama which it doesn't tackle, classical drama of one sort or another,* sade Sir David.

Dessutom visade det sig att 40 % av de tillfrågade inte tyckte att de fick valuta för tv-avgiften trots tillkomsten av nya kanaler som BBC3, BBC4 och flera digitala kanaler. En tröst var att två tredjedelar tycker att BBC är en nationell klenod att vara stolt över. BBC:s styrelseorganisation – the governors - fick också svidande kritik i Panorama av såväl Sir David som två andra experter bl.a. anklagade styret att bestå av amatörer. (MediaGuardian).

Även den brittiska regeringens medierådgivare, Barry Cox, argumenterar för en uppluckring av BBC:s monopol till licenspengarna. Situationen blir allt mer absurd när landet övergår till digital-tv och briter får ännu fler kanaler att välja mellan, menar Cox som ytterligare ökar trycket på BBC i skriften *Free for All* som delvis kommer att fungera som underlag i regeringens ställningstagande till BBC:s finansiering. (The Guardian)

Channel 4 gifter sig med privat kanal?

I Storbritannien har det pågått spekulationer om att Channel 4 och Channel 5 ska gå samman, vilket drastiskt skulle förändra tv-markanden. Chefen för Channel 4, Mark Thomson, bekräftar att en diskussion har inletts med femmans ägare United Business Media och tyska RTL. Det är sedan en tid känt att Channel 4 går tuffa år till mötes som självständig kanal i konkurrens med sammanslagna ITV. En sammanslagning kräver dock ett parlamentsbeslut eftersom Channel 4, värd ca 2 miljarder pund, är

offentliggöd. Ett förslag på agendan är att bedriva de två kanalerna tillsammans, fast med olika tablåer – likt BBC1 och BBC2. De två kanalerna kan komma att ägas av en stiftelse och man överväger också att begära en andel av tv-licensen. (MediaGuardian) En engagerad debatt pågår läs bl.a. <http://media.guardian.co.uk/mediaguardian/story/0,7558,1169231,00.html>

Ingen försäljning av danska TV2 om inte allt är till salu

Danskt Folkeparti vill stoppa privatiseringen av TV2 såtillvida regeringen överväger andra alternativ än en hundra procentig försäljning. Detta efter statsminister Anders Foghs (V) antydningar i februari om att public service-bolaget kan privatiseras delvis och staten kan behålla en del av aktieinnehavet. Även Det Konservativa Folkepartis åsikt är att staten helt och hållet bör dra sig ur TV2. (TV-Nyt)

Danska TV2 planerar fler kanaler

TV2 är redo att utöka antalet kanaler inom loppet av ett par år. Förutom den planerade TV2 Charlie är det också på gång ett antal temakanaler, enligt Peter Parbo, administrativ chef för TV2. Den nya kanalen riktar sig till den generation vuxna som har barn som flyttat hemifrån och med mer tid att fördjupa sig i saker. Kanalen är ett led i TV2:s strategi att säkerställa sin position på marknaden och är av stor betydelse för TV2:s framtid, menar Parbo. TV2 Charlie ska framför allt finansieras som betal-tv och i andra hand reklam. Kanalen kritiserades av flera riksdagsledamöter för att i denna form frånga sin public service-förpliktelser (TV-Nyt)

Amerikansk tv-kanal i Danmark byter namn

Den nationella kanalen TVDanmark1 döps om till Kanal 5, som sin svenska systerkanal. Parallellkanalen - det lokala nätverket TVDanmark2 kommer i fortsättningen heta TVDanmark.

Ytterliga 300 SVT-anställda sägs upp

SVT har vid ett styrelsemöte beslutat att säga upp ytterligare 300 tjänster inom teknik och administration i Göteborg och Stockholm. - Till år 2006 ska totalt 230 miljoner kronor sparas in på fast utrustning och personal för att användas till den rörliga programverksamheten, säger Helga Baagøe, informationsdirektör på SVT. Neddragningarna kommer att pågå under tre års tid. De som går frivilligt får fyra månaders "vägvals-coaching" till ett nytt jobb inom eller utanför företaget och upp till 20 månaders garantilön. Resten kommer att sägas upp. (Resumé)

SVT nedskärningar drabbar 36 tjänster i Malmö

Under de kommande två åren kommer sammanlagt 36 tjänster att försvinna från SVT i Malmö. Uppsägningarna kommer att drabba riksproduktionerna och inte set regionala nyhetsprogrammet Sydnytt. Inom hela SVT Syd handlar det totalt om 57,5 tjänster som faller bort. (Journalisten)

SVT i Falun tappat 13 tjänster

På Gävle/Dala-tv innebär SVT:s nedskärningar att 13 tjänster försvinner. - Det är ett svårt slag för verksamheten i Falun. Vi har svårt att begripa hur vi ska kunna göra tv med så få medarbetare, säger Anders Hansson som är ordförande i journalisternas fackklubb på SVT i Falun. Med ny teknik ska färre personer kunna producera lika mycket tv som nu. - Varje medarbetare ska också ha bredare kompetens. En medarbetare som kan fotografera och redigera ska också ha en tredje kompetens, som att vara bildproducent till exempel, säger Per Strid som är platschef på SVT i Falun. Men Anders Hansson menar att detta sker i så hög utsträckning man ständigt kommer att behöva ta in folk utifrån. - Den tekniken har vi inte än. De börjar i fel ände, säger Hansson. SVT i Falun gör bland annat programmet Packat och klart. De gör också de regionala nyheterna, Gävle-Dala. (Arbetsbladet)

SVT och SR granskas av Malmö högskola

Regeringen har gett Malmö högskola och professor Bo Reimer i uppdrag att granska hur Sveriges Television och Sveriges Radio lever upp till kravet att i sina sändningar spegla hela landet. Det är inte helt klart hur innebörden i tillstånden ska tolkas, menar Bo Reimer. - Det som handlar om att spegla olika geografiska områdens särart är ju egentligen väldigt oklart. Vad betyder det? Är särart till exempel att man ska tala skånska i tv eller att man ska skildra Malmö som en invandrartät stad? Det är inte självklart. Vi får börja med att ta reda på hur SVT och SR ser på uppgiften. Och så kommer vi naturligtvis själva att tolka innebörden i uppdraget och se hur de två bolagen sköter det. Rapporten ska vara klar och överlämnas till regeringen i december (Sydsvenskan)

SVT föreslår en tittarnas ombudsman

TV4 har sedan två år haft en tittarombudsman som sitter med i Nyhetsmorgon och svarar på tittarnas frågor i telefon och på kanalens hemsida. Nu vill också SVT inrätta en ombudsman som ska fungera som en länk mellan tittarna och SVT. Enligt förslaget ska ombudsmannen självständigt granska och analysera SVT:s utbud och framföra tittarnas talan till ansvariga. (Journalisten)

Skifte i koncessionsinnehav för SVT

När YLE:s koncession för SVT i finska Österbotten löper ut den första april kan Svenska Österbottens Förbund (SÖF) komma att bli den aktör som tar över. – Ifall Söf vore intresserad kunde det ligga nära till att de tog över koncessionen även för andra kanaler, säger Jan-Erik Granqvist ordförande för Österbottens tv-kommitté. Idén är att Söf övertar sändningsrätten och telefonbolagen Gatel, JNT och VLT skulle stå för tekniken och utsändningarna. För telefonbolagen finns även ett intresse i ca. 20.000 nya potentiella kunderna. Processen att säkra SVT har enligt Granqvist pågått sedan november 2002 mellan berörda parter på SVT, YLE, Kulturdepartementet och Kommunikationsministeriet. Rundradion förefaller inte intresserad av fortsatt distribution av SVT. (Österbotningen)

Öppna kanalen-profil ställer ut konst i Göteborg

På Göteborgs konstmuseum visas utställningen *Nya normala målningar II* av Virgil Dejarv 6 mars - 8 april. Utställningen består av elva nya målningar gjorda i stort format. Virgil Dejarv är utbildad på Konsthögskolan Valand i Göteborg. Förutom att arbeta med måleri har han startat CMYK-tv, ett alternativt konstprogram som sänds på Öppna kanalen i Göteborgsområdet. (TT Spektra)

Pyttemarknaden för marksända digitala plattformar krymper ytterligare - Privat aktör skall få konkurrera med Teracom.

Det nystartade bolaget T2 Broadcasting ska konkurrera med Teracom om att få distribuera marksända digital-tv-utsändningar. Bakom bolaget står TV3-veteranen Michael Werner som kritiserat SVT för att ha skrivit kontrakt med Teracom utan att T2 Broadcasting får samma chans. Enligt Werner skrev SVT ett tioårskontrakt med Teracom samma dag som det blev klart att Teracom skulle konkurreras ut. Enligt Werner kan SVT:s avtal vara värt upp mot sex miljarder kronor. Nu har dock Post- och Telestyrelsen slagit fast i en utredning att Teracoms marknadsandel uppgår till hundra procent. - För oss är det här en jätteframgång. Nu tvingas Teracom lämna plats till oss och andra operatörer, säger Werner. T2 Broadcasting inleder nu förhandlingar med Teracom och tv-kanalerna. (Resumé)

TV4 för samarbete och ägande på nordiska marknaden

Samtidigt som den danska staten förbereder sin utförsäljning av TV2 riktar också TV4:s vd Jan Scherman ljuset på en potentiell strukturaffär mellan TV4 och några av dess nordiska kollegor. Redan nu har TV4 samarbeten med kanaler i Norge, Danmark och Finland. - Samarbeten har en brist i att de bygger på att alla vill vara med. Därför vill vi ta ett steg till och det kan exempelvis vara i form av ägandet, sade Scherman. (Resumé)

Kurdisk satellitkanal tvingas upphöra

Fransk domstol har stoppat den kurdiska parisbaserade satellitkanalen MedyaTV efter misstänkta kopplingar till den militanta kurdiska gruppen PKK (Kurdistan Worker's Party), verksam i Turkiet. Stationen har funnits i närmare fem år och är populär bland Turkiets kurder. Ingen av stationens anställda har band till gruppen, däremot har radiokanalen använts av PKK i syfte att synas och höras vilket alltså lett till domstolsbeslut om nedläggning. (AFP/Mediascan)

Arabisk tv-kanal avbryter Big Brother

Den saudiarabiska tv-stationen MBC2 (The Middle East Broadcasting Centre) har avbrutit inspelningen av den arabiska versionen av dokusåpan Big Brother. Massiv kritik har riktats mot programmet som anses strida mot islam och dess traditioner. Serien spelades in på ön Muharraq i Bahrain och de tolv deltagarna kom från olika delar av arabvärlden. MBC försvarar programmet med att det skildrar unga arabers verklighet betydligt bättre än alla de serier som idag visas på arabisk tv. (AFP)

Tv-kanalen Alhurra bannlyst

Muslimer förbjuds av en ledande saudiarabisk präst, som utfärdat en ”fatwa”, att titta på den USA-finansierade arabiska tv-kanalen Alhurra. Kanalen korrupperar och stöder den amerikanska hegemonin, menar prästen; den skapar ett intellektuellt krig och bidrar till att rubba den arabiska identiteten och muslimska tron. Alhurra lanserades för att förbättra bilden av USA i Mellanöstern och fungera som en motvikt till arabiskspråkig tv som Al-Jazeera och Al-Arabiya. (AFP/Mediascan)

Statligt stöd fördelat till lokala etermedier i Norge

Statens medieförvaltning har nu fördelat de statliga bidragen om 9 miljoner Nkr till lokala etermedier för 2004. (Någon åtskillnad mellan kommersiella och icke-kommersiella kanaler görs inte i Norge). 5,5 miljoner går till lokal-tv. För programproduktioner, kompetenshöjande åtgärder och utvecklingsprojekt går 2,5 miljoner till lokalradio och 5,5 miljoner till lokal-tv. En miljon går till drift- och investeringsstöd till etniskspråkig minoritetsradio. Dessutom har 1,8 miljoner getts i driftsstöd till *Norska lokalradioförbund* och *Norsk forbund for lokal-tv* med 1,8 miljoner kr vardera för verksamhet 2004. I sommar tilldelas ytterligare medel främst för kompetenshöjande åtgärder. Totalt har stortinget beviljat 13,4 miljoner för lokala etermedier i år.

Öppen kanal i norsk digital-tv

I Norge har stortinget beslutat att ge ideella organisationer, lokala idrottsföreningar och privatpersoner möjlighet att sända public access tv i och med att det digitala marknätet byggs ut. Denna öppna kanal ska representera största möjliga mångfald och syftar till integrera det civila samhället i tv-mediet. Troligtvis blir det Norges Television som kommer att tilldelas koncessionen för utbyggnaden i sommar. Kort därefter kommer Kulturministeriet att utlysa en egen koncession för den öppna kanalen. Denna kommer att bli till ett överkomligt pris för att alla ska ha chans att producera ett program. (Aftenposten)

Alla betalar tv-avgift – oavsett innehav

I Finland ska en parlamentarisk kommitté ägna våren åt att komma på hur public service-företaget YLE ska finansieras. Ett alternativ är att göra tv-avgiften till en skatt som alla betalar – med eller utan en tv i hushållet. Det är konvergensen mellan medierna som sätter press på tv-avgiften; idag kan ju tv-program ses också via andra apparater. I Holland har ett sådant system tillämpats sedan år 2000. En fortsatt tv-avgift eller olika kombinationer med reklamfinansiering och skattemedel är andra alternativ. Arbetsgruppen ska också komma med ett förslag till ny förvaltningsmodell för YLE. (Hufvudstadsbladet)

Lokal-tv får stöd från Svenska kulturfonden

Inom ramen för projektet Generationsväxling delar Svenska kulturfonden ut stipendium på sammanlagt 92.000 euro till ungdomar för aktivt deltagande i lokal-tv-produktion. För att locka ungdomar att delta i projektet får varje elev som genomfört kursen ett stipendium på 80 euro. Kulturfonden stöder också utvecklandet av ett programutbyte mellan finlandssvenska lokal-tv-stationer. Målet är att skapa ett digitalt programarkiv vid *Förbundet för finlandssvensk lokal-tv*. I Svenskfinland finns idag 25 icke-kommersiella lokal-tv-stationer. (FNB)

HDTV populär i USA

I USA ska övergången till digital-tv vara klar till år 2007. Där har digitaliseringen i hög grad kommit att handla om kundnytta och valfrihet för den som önskar och vill betala. Fördelar som mindre störningar, plats för fler kanaler i etern och möjlighet till interaktivitet och nya tjänster anses som självklara. Men vad som allra mest lockar konsumenterna är HDTV, high-definition tv, med mycket skarp bild på stora skärmar. Tio gånger högre upplösning än vanlig analog tv, bredare bild - 16:9 i stället för 4:3 - för långfilmer och sportevenemang och ljud i dvd-kvalitet. Hittills har två miljoner amerikaner skaffat HDTV, och analyser pekar på att 40 miljoner hushåll, en dryg tredjedel av befolkningen, kommer att ha HDTV till år 2007. Redan idag har vart tredje hushåll en teoretisk möjlighet att ta del av sändningarna. (Elektroniktidningen)

Läs mer på <http://www.elektroniktidningen.se/uploaded/template/asp/eltmall.asp?version=10754>

Strängare lag mot snusk i amerikansk radio och tv

Den amerikanska senatens handelsutskott har enhälligt godkänt en ny lag som ska göra det lättare att kontrollera oanständigt material i radio och tv. Konsekvenserna för radio- och tv-bolagen kan bli böter på 275.000 USD vid första tillfället, därefter en stigande summa vid upprepade gränsöverskridanden. Idag är den maximala boten 27.500 USD.

Internet

Yttrandefriheten hotas av ny EU-lag

Nya lagförslag inom EU kan komma att påverka yttrandefriheten på Internet. Vem som helst inom EU ska kunna väcka förtalsåtal mot ansvariga webbsideutgivare, oavsett i vilket land han eller hon befinner sig. Med tanke på att vissa EU-länder har sämre lagstiftning än andra, varnar engelska Article19 för att den nya lagstiftningen kan skapa stora problem. Rent logiskt kan inte sådana åtgärder tas innan alla EU-nationer delar en liknande syn på frågor som förtal och pressetik (Flashback). Läs mer på <http://www.article19.org/docimages/1717.doc> och EU-parlamentets lagförslag på http://europa.eu.int/comm/justice_home/fsj/civil/applicable_law/wai/fsj_civil_applicable_law_en.htm

Rapport om dator- och TV-spels påverkan

Med anledning av den aktuella pressdebatten om dator- och TV-spels påverkan på barn och unga publicerar Vårdsskildringsrådet en forskningsrapport i ämnet på sin hemsida. Rapporten, som är framtagen av det danska Medierådet för barn och unga, är en sammanställning av den internationella forskningen på området i fråga. Den visar bland annat att man i dagsläget bör betrakta kategoriska påståenden om dator- och TV-spelens negativa effekter med försiktighet. Läs rapporten på <http://www.sou.gov.se/valdsskildring/aktuellt.htm>

Antalet spionprogram ökar drastiskt

Earthlink har under tre månader gjort 426.500 undersökningar, åt såväl privatpersoner som företag, och hittat över två miljoner små spionprogram. Enligt den amerikanska medborgarrätts- och konsumentorganisationen Center for Democracy & Technology, CDT, kan det ofta vara företagen bakom antispioprogrammen som själva sprider spionprogram. Organisationen har nu lämnat in klagomål till Federal Trade Commission. Om folk känner att det görs intrång i deras privatliv, dessutom av företag som säger sig skydda dem är det allvarligt, säger Ari Schwartz, chef på CDT. (24 timmar)

Amerikanska internetleverantörer stämmer spammers

I USA har internetleverantörerna Microsoft, America Online, Earthlink och Yahoo! gått samman i sex stycken stämningsansökningar gentemot hundratals personer som anklagas för att ha skickat mängder av spam. Företagen har gjort gemensamma efterforskningar och spårat förövarna. Enligt AOL:s vd Randall Boe erhöll företagen de nödvändiga verktygen från kongressen i form av en ny lag vilken möjliggjorde aktionen. (Radio Netherlands)

Första nya morsetecknet sedan andra världskriget

ITU – Internationella teleunionen – har beslutat att anpassa den 160 år gamla morse-koden till moderna it-tider. Ett nytt tecken har fastställts nämligen snabel-a @ som nu betecknas ”commat” och i morse blir ett sammanslaget A och C alltså *di-da-da-di-da-di*. Ironin i digitalåldern är att radioamatörer använder morse när de utbyter epostadresser. Läs mer om The International Morse Preservation Society på <http://www.fists.org/>

Telebolag klar med tv via Internet

Danmarks största telebolag, TDC, kommer under året att lansera den revolutionerande Video-On-Demand-tekniken via ADSL på internet. Därmed kommer de danska hushållen att kunna ta emot tv på ett helt nytt sätt - när och var som helst, oberoende de etablerade tv-kanalerna. Strukturerna för innehålls- och distributionsaktörerna på marknaden kommer att omkullkastas och TDC kan bli dominerande på den danska tv-marknaden. (TV-Nyt)

I övrigt...

Kulturministern vill stoppa alkoholreklamen i tv

Under ett informellt kulturministermöte i Dublin lade Marita Ulvskog fram ett förslag om hur barn- och alkoholreklamen i bland annat TV 3 och Kanal 5 ska kunna stoppas. Förslaget innebär att tv-direktivet får ett tillägg om att programbolag som verkar i ett land, men sänder från ett annat, ska tvingas följa lagstiftningen i det mottagande landet. (TT)

Adbusters.se - Nu kommer svenska antireklamen

Adbusters är ett globalt nätverk av konstnärer, aktivister, studenter, skribenter m.fl. som i flera år med bas i Canada har gjort sig känd som antireklam-organisation. Nu vill bl.a. Globalverkstan och Kulturverkstan i Göteborg starta en svensk Adbusters-webbplats som dels ska dokumentera svensk adbusting och street-art, dels skapa nätverk och samordna kampanjer för hela landet. Man ska också samarbeta med Adbusters i Norge i syfte att skapa en skandinavisk variant av Adbusters Magazine.

Läs mer <http://www.adbusters.org> och

http://www.kulturverkstan.net/elever_02/jonas.frankki02/adbusters/index.html

Adbusters lanserar eget skomärke

Nu lanserar Adbusters också det etiska gym-paskomärket Blackspots. Namnet Blackspots kommer från uttrycket att en "black spot" är en dödskyss. Skorna liknar Converse som Adbusters kritiserar sedan de lät sig köpas upp av Nike för 175 miljoner dollar. - Folk kommer att fatta att de har makten att förändra saker och att det är roligt att vara politisk. Man kan inte skapa äkta coolhet även om Phil Knight (Nike's grundare) har försökt genom att sponsra kändisar, säger Kalle Lasn, redaktör för Adbusters till Brand republic. Adbusters får lita på ryktesspridningen eftersom reklambudgeten på knappt 2 miljoner kronor gör det svårt att synas jämte Nike. (Resumé)

Dagstidning anklagas för censur av s-politiker

Kommunstyrelsens ordförande i Göteborg, Göran Johansson (s), anklagar Göteborgs-Posten för politisk censur. Johansson och andra socialdemokrater hävdar att deras insändare och debattartiklar i GP blivit hårdhänt strukna. GP:s debattredaktör Katharina Sahlin säger sig förstå om socialdemokraterna har synpunkter på ledarsidan, men hon är förvånad över Göran Johanssons påstående om censur av debatten. (Journalisten)

”Svenska medier är omåttligt osmakliga”

Svenska medier agerar som ett ”privat-Stasi”. Kritiserar man dem betraktas man ”som en fiende till demokrati och yttrandefrihet” och det finns ”inga gränser för vad så kallade undersökande journalister tillåter sig”. Den hårda kritiken kommer från Horace Engdahl i den danska tidningen Politiken. Sina uttalanden kommenterade han efteråt såhär: *Jag tycker att medierna i Sverige håller på att skapa en angivarkultur, och jag menar att journalisterna mera energiskt borde reflektera över sitt ansvar för de skador de åsamkar enskilda, som blir föremål för deras upphetsade drev. Det finns mer än ett sätt att ta kål på en människa. Man kan fängsla och plåga hennes kropp, men man kan också mörda hennes heder och hennes själsfrid.* (DN)

Lokalpolitikerns uttalande om islam fall för åklagaren

Åklagaren Mats Svensson har inlett en förundersökning mot Carl P Herslow som i en artikel i Sydsvenskan påstått att islam är en psykosocial sjukdom. - Du får ha en uppfattning rent politiskt att vi har för många invandrare i Sverige. En uppfattning som kan grunda sig på andra än rasistiska ställningstaganden, exempelvis ekonomiska. Men här har Herslow gått ett steg längre, säger Mats Svensson som är en av tre åklagare i Malmö med ansvar för utredningar om brott enligt lagen om hets mot folkgrupp. Det är inte första gången Carl P Herslow är föremål för polisens och åklagarens intresse. Han har vid ett flertal tillfällen varit misstänkt för hets mot folkgrupp. Men han har aldrig blivit fälld. (Sydsvenskan). Herslow och hans Skåneparti driver en egen närradiokanal i Malmö.

Nytt råd för arkitektur, form och design

Regeringen inrättar ett särskilt råd för arkitektur, form och design. Rådets uppdrag är att verka för kvalitet, långsiktighet och förebildlighet i enlighet med det handlingsprogram som tidigare antagits av riksdagen. Rådet ska bl.a. analysera den offentliga upphandlingen. Varje år köper stat, kommun och landsting varor och tjänster för ca 400 miljarder kronor. En betydande del av denna upphandling

förutsätter bedömningar av arkitektur-, form och designinnehåll. *Med det nya rådet får vi en viktig aktör med ansvar att analysera strategiska framtidsfrågor inom sitt område. Arkitektur, form och design är välfärdsfrågor som kräver långsiktighet*, säger kulturminister Marita Ulvskog.

Hemmabio orsakar grannosämja

Den höga volymen från hemmabio-anläggningarna har blivit ett problem för många bostadsbolag. Många grannar klagar över oväsen både från de så kallade surround-systemen och stora högtalare till datorer. Ibland kan man höra hela filmsekvenser ute på gården, säger Roger Nordström som är förvaltningschef på det kommunala bostadsbolaget Växjöhem. Än så länge har för höga ljudnivåer från hemmabio och datorer dock inte lett till några vräkningar. (SR Kronoberg)

Vi påminner om Radiofesten i Stockholm

Stora Radiopriset 2004, som involverar public service, privat lokalradio och närradio, delas ut på Tyrol torsdagen 25 mars. Se <http://www.radioakademin.org>
Dagarna efter; 26-28 mars firas närradions 25-årsjubileum med *Närradiodagarna 2004* på Hägerstens Medborgarhus. Se <http://www.narradio.se/radiodagar>

Detta elektroniska nyhetsbrev har utkommit sedan 1998.
Denna utgåva har distribuerats kostnadsfritt per epost till 2.070 mottagare.
Önskar du inte nyhetsbrevet i fortsättningen så returnera med vändande epost.
Vidarebefordra gärna nyhetsbrevet till någon som du vet är intresserad av dessa frågor.
Tills vidare finansieras nyhetsbrevet genom bidrag och ideella insatser.

Tidigare nyhetsbrev finns på www.opnakanalen.se/media

Redaktör: **Lisa Hederström**
Ansvarig utgivare: **Mathias Persson**
Redaktionsråd: Ola Stockfelt & Ted Weisberg
Teknik & Distribution: Ideosphere

Epost till redaktionen:
public.access@chello.se